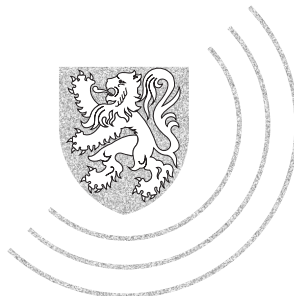

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

26 april 2004

VERZOEKSCHRIFT

**over de bevoegdheidsconflicten tussen de federale en Vlaamse aspecten van brandpreventie
en de (re)organisatie van de Vlaamse aspecten van brandpreventie**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Dirk Holemans**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Guy Sols, Francis Vermeiren, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

DAMES EN HEREN,

1. Procedure en onderwerp van het verzoekschrift

Op 5 januari 2004 diende de heer ir. Arne Stoffels een verzoekschrift in over de bevoegdheidsconflicten tussen de federale en de Vlaamse aspecten van brandpreventie en de (re)organisatie van de Vlaamse aspecten van brandpreventie.

De verzoeker ontwikkelt zijn verzoekschrift rond twee aspecten.

1. Vooreerst betreft hij dat brandweer en brandpreventie te paard zitten op verschillende bevoegdheidsniveaus : de federale overheid is bevoegd voor de basisnormen inzake basisbrandbeveiliging ; daarnaast is de Vlaamse overheid bevoegd over sectoren met een vrij grote gebouweninfrastructuur (bijvoorbeeld hotels, rusthuizen enzovoort) en ook voor de ruimtelijke ordening in het algemeen. De veiligheidsnormen inzake brand krijgen afhankelijk van de functionaliteit van de gebouwen een specifieke Vlaamse invulling. Dit kan aanleiding geven tot bevoegdheidsconflicten waarvan de verzoeker enige voorbeelden geeft.
2. In een tweede luik bepleit de verzoeker meer eenvormigheid en meer structuur in alle Vlaamse domeinen waar de brandveiligheid om de hoek komt kijken.

De voorzitter van het Vlaams Parlement verklaarde het verzoekschrift ontvankelijk op 6 januari 2004 en verwees het voor verdere behandeling naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Op 27 januari en 23 maart 2004 besprak de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken het verzoekschrift.

2. Bespreking en conclusie

a) Vergadering van 27 januari 2004

De heer *Norbert De Batselier*, voorzitter, stelt voor het dossier naar de Vlaamse regering te verwijzen en naar haar standpunt te vragen.

De commissie stemt daar eenparig mee in.

Op 4 februari vertrekt een brief naar de heer Bart Somers, minster-president van de Vlaamse rege-

ring, waarin de visie wordt gevraagd omtrent de dubbele bezorgdheid van de verzoeker.

Op 10 maart 2004 ontvangt de heer Norbert De Batselier het antwoord met de standpunten van de Vlaamse regering op de dubbele vraagstelling.

b) Vergadering van 23 maart 2004

De commissie nam op 23 maart 2004 kennis van dit antwoord.

Dit houdt in dat :

1. het Vlaams Parlement op zich geen bevoegdheidsconflicten inzake brandbeveiliging kan oplossen ;
2. dat de suggestie van verzoeker om een in brandveiligheid gespecialiseerde cel op te richten binnen het departement Leefmilieu en Infrastructuur niet onmiddellijk als een bittere noodzaak wordt aangevoeld. Hoogstens zou dit in het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur kunnen overwogen worden.

3. Conclusie

De Commissie nam akte van de inhoud van deze brief van de minister-president van 10 maart 2004 met aangehecht standpunt. Dit standpunt wordt als bijlage bij het verslag opgenomen en bezorgd aan de verzoeker.

De verslaggevers,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE Norbert DE BATSELIER
Dirk HOLEMANS

BIJLAGEN

Verzoekschrift van de heer ir. Arne Stoffels van 27 december 2003
aan de heer Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement

Brief van de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, van 9 maart 2004
aan de heer Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement.

BIJLAGE 1

Verzoekschrift van de heer ir. Arne Stoffels van 27 december 2003
aan de heer Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement

Arne Stoffels
Borrevelddlaan 6
1930 Zaventem

Tel: 02 305 5002
arne.stoffels@ve.antwerpen.be

Aan de voorzitter en de leden van het Vlaams Parlement
Vlaams Parlement
1011 Brussel

Uw bericht van

Uw kenmerk

Ons kenmerk
BW/VP/VBP/2003/001

Datum
27 december 2003

Verzoekschrift met betrekking tot de brandveiligheid

Geachte heer voorzitter, geachte leden

De brandweer in het algemeen en de brandpreventie in het bijzonder “zit te paard tussen verschillende bevoegdheidsniveaus”, zoals de federale regering een vergelijkbaar probleem zo treffend verwoordt. De basisbrandveiligheid blijft een federale materie: de federale minister van binnenlandse zaken is immers bevoegd om basisnormen, waaraan alle gebouwen moeten voldoen, vast te stellen. Een hervorming op het niveau van deze “basiswetgeving” behoort, spijtig genoeg, niet tot de mogelijkheden van het Vlaams Parlement.

De opeenvolgende staatshervormingen hebben de bevoegdheden over verschillende beleidsdomeinen overgeheveld naar het Vlaamse niveau. Bijvoorbeeld: toerisme met de hotels, bejaarden met de rusthuizen, ruimtelijke ordening in het algemeen enz. Op al deze domeinen, waar Vlaanderen bevoegd is, worden gebouwen geplaatst en vergund en komt het aspect “Brandveiligheid” ter sprake.

De Vlaamse bevoegdheden inzake bouwen, verbouwen, maar ook gebouwen zijn versnipperd over bijna elk departement en zowat elke Vlaamse minister heeft binnen zijn portefeuille wel een thema waarin gebouwd wordt. Brandveiligheid komt overal ter sprake waar bouwen of gebouwen mee gemoeid is/zijn. Dit betekent dus dat de bevoegdheden over brandveiligheid versnipperd zijn over elk departement en elke minister. Zonder te spreken over de federale minister zich ook in dit debat mengt (waar blijft het mooie adagium van de staatshervormingen naar coherente bevoegdheidspakketten?)

Daarom wens ik een verzoekschrift in te dienen bestaande uit twee delen:

Het eerste deel handelt over de bevoegdheidsproblematiek als dusdanig. Ik stel onderstaand enkele typische vragen.

- Welke wetgeving gaat voor als de federale regelgeving over brandveiligheid in het algemeen in tegenspraak is met de specifieke brandveiligheidsreglementen van de Vlaamse regering ?
- Is een Vlaams minister bevoegd voor het geven van opdrachten aan de brandweer?
- In de wetgeving over de organisatie van de brandweer (federaal) staat als taak de controle op de goede **uitvoering** van een bouwwerk volgens de brandveiligheidsregelgeving. Het Vlaamse Decreet op de Ruimtelijke Ordening stipuleert echter dat de gemeenten **vooraf** een advies aan de brandweer kunnen vragen. Op welke wetgeving moeten de brandweer zich hiervoor baseren? Hoe bindend is een dergelijk advies? Welke juridische waarde heeft het?
- Kan een hotel dat niet in orde is met de federale wetgeving inzake brandpreventie een gunstig verslag van een brandweerdienst krijgen, omdat het aan Toerisme Vlaanderen een afwijking heeft gevraagd en verkregen op de Vlaamse reglementering?

Mijn verzoek hieromtrent is het volgende: kan het Vlaamse Parlement deze bevoegdheidsconflicten oplossen en zodoende meer klaarheid brengen in dit toch belangrijke domein?

Het tweede deel van mijn verzoekschrift is concreter van aard. Zoals reeds eerder beschreven, is ook zuiver op het Vlaamse niveau de bevoegdheid over de brandveiligheid een onontwarbaar kluwen. Men baseert zich op dit moment nog hoofdzakelijk op reeds bestaande (door één ministerie bij elkaar geschreven) federale wetgeving. Op het moment dat elk departement en elke minister nieuwe normen zal beginnen uitwerken, zal alle eenvormigheid snel zoek raken.

Ik zou u dus willen verzoeken om de regelgeving omtrent brandveiligheid op het Vlaamse niveau meer structuur en meer eenheid te geven. Dit kan volgens mij best door binnen het departement Leefmilieu en Infrastructuur een cel op te richten die zich specialiseert in brandveiligheid. Het is immers veel eenvoudiger om specialisten in brandbeveiliging de typische verschillen tussen hotels en ziekenhuizen te leren, dan om specialisten in ziekenhuiswetenschappen en volksgezondheid om te turnen naar brandtechnici. Het is ook economischer: men moet niet telkens het warme water uitvinden, maar bouwt verder op dezelfde basis.

De taken van deze cel zouden de brandveiligheid “van wieg tot graf” omvatten: het opstellen van reglementering; het communiceren van deze reglementering en de interpretatie ervan naar de betrokken partijen; het vaststellen van bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen; het vaststellen van richtlijnen op welke tijdstippen wie moet tussenkomen voor welke taak (advies vooraf: wat is de vorm, de toepasselijke reglementering en de inhoud; controle achteraf: hoe diepgaand, wie is verantwoordelijk voor wat); het bijstaan van diegenen die de reglementering concreet moeten laten toepassen en het verlenen van afwijkingen ten opzichte van deze reglementering. Deze cel doet dit voor alle gebouwen ongeacht hun specifieke bestemming, maar wel in samenspraak met het bevoegde departement.

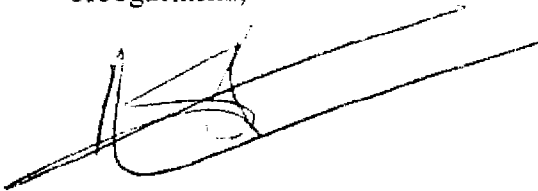
Bovendien lijkt het mij niet onverstandig binnen deze cel mensen te voorzien die ruime praktische ervaring hebben met brandveiligheid. Minstens moeten enkele brandweerofficieren met operationele ervaring worden gerekruteerd, beter is het nog om zulke mensen te laten detacheren voor een beperkte periode, om nieuwe inzichten en ervaringen de regelgeving te laten bestuiven. Echter, dit mag niet leiden tot het leegplukken van de korpsen, aangezien er op dit moment reeds een schrijnend gebrek heerst aan brandweerofficieren.

Volgens mij kan enkel op de beschreven manier de duidelijkheid en eenvormigheid van de brandpreventiereglementering worden gegarandeerd en bijgevolg de brandveiligheid in Vlaanderen verhoogd.

Samenvattend bevat dit verzoekschrift twee verzoeken: het eerste om de bevoegdheidsconflicten tussen de federale en Vlaamse aspecten van brandpreventie op te lossen en het tweede om de Vlaamse aspecten van de brandpreventie op een oordeelkundige, duidelijke en eenvormige manier te (re)organiseren.

Ik ben ervan overtuigd dat u een gunstig gevolg zal geven aan deze beide verzoeken en ben steeds bereid mijn ideeën over de problematiek en de mogelijke oplossingen voor u te komen uiteenzetten.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'A' followed by a horizontal line and a diagonal stroke.

ir. Arne Stoffels

BIJLAGE 2

Standpunt van de Vlaamse regering met betrekking tot dit verzoekschrift, meegedeeld op 9 maart 2004
aan de heer Norbert De Batselier, voorzitter van het Vlaams Parlement

DE MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING**Betreft : verzoekschrift met betrekking tot de brandveiligheid**

Wat de bevoegdheidsopdeling betreft is de afbakening tussen de “federale” en de “Vlaamse” bevoegdheid terzake duidelijk omschreven. De basisregelgeving blijft een federale aangelegenheid ; de Vlaamse gemeenschap kan aanvullende specifieke regelgeving toevoegen.

Op de door de heer Stoffels gestelde vragen omtrent het eerste deel van het verzoekschrift kan ik het volgende antwoord meedelen :

- De federale wetgeving primeert en het is de opdracht van het Vlaams parlement om er op toe te zien dat de Vlaamse regelgeving terzake niet in tegenspraak is.
- De brandweer staat rechtstreeks onder de burgemeester die het hoofd van het plaatselijk brandweerkorps blijft. De Vlaamse ministers kunnen derhalve rechtstreeks geen opdrachten geven aan de brandweer.
- Een van de taken van de brandweer bestaat erin de uitvoering van de bouwwerken op het stuk van de brandveiligheid op te volgen. Bij dit nazicht steunt de brandweer zich uiteraard op de diverse regelgevingen, zowel federale als eventueel Vlaamse (b.v. de federale overheid voor de brandveiligheidsregelgeving voor de ziekenhuizen, de rusthuizen,..., de Vlaamse overheid voor b.v. de hotels en de campings).
- De brandweer geeft haar advies aan de burgemeester, die nog steeds hoofdelijk verantwoordelijk blijft voor de veiligheid van zijn bewoners en gasten. Het is dus geen bindend advies.
- Op de vierde vraag kan ik bevestigend antwoorden. Het gaat hier immers om twee onderscheiden regelgevingen. De federale overheid legt normen op bij nieuwbouw. De Vlaamse regering legt van haar kant brandveiligheidsnormen op in het kader van de vergunningsprocedure en kan alternatieve oplossingen voorschrijven waardoor de veiligheid van de gasten gegarandeerd wordt.

Als antwoord op het eigenlijk verzoek kan gesteld worden dat het Vlaams Parlement op zich geen bevoegdheidsconflicten in deze materie kan oplossen. Het Arbitragehof is alsnog het orgaan dat een uitspraak kan doen rond mogelijke bevoegdheidsconflicten tussen federale en gemeenschaps- of gewestmateries.

Het tweede, meer concrete verzoek tot oprichting van een cel, gespecialiseerd in brandveiligheid, binnen het departement Leefmilieu en Infrastructuur, lijkt mij niet onmiddellijk een bittere noodzaak. Het voorstel is waardevol, maar de cel “ad hoc” zou dan eerder onder de bevoegdheid van de minister-president moeten vallen. De sectoren die horen onder het departement Leefmilieu en Infrastructuur kennen immers minder problemen, omdat er reeds veel geregeld is via het decreet op de ruimtelijke ordening. Eigenlijk is het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur het meest aangesproken in dit domein, en kan men overwegen een dergelijke cel eventueel bij dit departement onder te brengen.
